

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Zmluvou o predaji (časti) podniku nemožno dojednať len čiastočný prechod určitých pohľadávok viaznucich na (časti) podniku**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1Cob/23/2018 zo dňa 25. 6. 2019
- 2. Zhoršenie vzťahov ako dôvod zrušenia vecného bremena a k rozhodovaniu o výške primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena v uvedených prípadoch**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/158/2017 zo dňa 20. 12. 2017
- 3. Prevzatie ručiteľského záväzku za záväzky obchodnej spoločnosti bez súhlasu manžela je absolútne neplatným právnym úkonom**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/206/2018 zo dňa 20. 3. 2019
- 4. Nemožnosť zamestnanca podať žalobu na preskúmanie protokolu vydaného inšpektorátom práce**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/28/2017 zo dňa 28. 8. 2018
- 5. Nedostatočné preverenie bonity žiadateľa o úver zo strany poskytovateľa spotrebiteľského úveru môže mať vplyv na mieru závažnosti prečinu úverového podvodu**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 8To/24/2018 zo dňa 11. 4. 2019
- 6. Účinky dohody manželov o zúžení alebo rozšírení bezpodielového spoluvlastníctva manželov**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžr/17/2017 zo dňa 26. 9. 2018
- 7. Dohoda o hmotnej zodpovednosti nemusí obsahovať konkrétne vymedzenie zverených hodnôt**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoPr/7/2016 zo dňa 22. 8. 2018
- 8. Dedičská nespôsobilosť vzniká aj v prípade, ak trestnému stíhaniu a odsúdeniu potenciálneho dediča bránia dôvody vylučujúce trestnú zodpovednosť**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 5Co/439/2013 zo dňa 26. 11. 2013
- 9. K zmareniu účelu zmluvy pri finančnom leasingu a k dojednaniu generálneho zákazu odstúpenia od tejto zmluvy pre leasingového nájomcu**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2Cob/209/2014 zo dňa 3. 2. 2015
- 10. Nesprávne doručenie rozhodnutia o nevyhovení žiadosti o sprístupnenie informácie na e-mail žiadateľa nemožno riešiť žalobou proti nečinnosti**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 20Sa/7/2018 zo dňa 28. 2. 2019
- 11. Porušovanie zákazu fajčenia ako dôvod pre okamžité skončenie pracovného pomeru**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 11CoPr/4/2013 zo dňa 15. 1. 2014
- 12. Prokurista nemôže vyplácať spoločníkom podiel na zisku spoločnosti**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 31Cob/112/2017 zo dňa 15. 8. 2018
- 13. K zastúpeniu v konaní**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/26/2018 zo dňa 21. 8. 2018
- 14. K určení miestnej príslušnosti krajského súdu v sociálnej veci**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Nds/8/2018 zo dňa 26. 9. 2018
- 15. K vyčiarknutiu správcu zo zoznamu z dôvodu, že nemal otvorenú kanceláriu počas úradných hodín**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/26/2017 zo dňa 28. 8. 2018

1. Zmluvou o predaji (časti) podniku nemožno dojednať len čiastočný prechod určitých pohľadávok viaznucich na (časti) podniku

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1Cob/23/2018 zo dňa 25. 6. 2019

Anotácia:

Krajský súd Bratislava v predkladanom rozhodnutí posudzoval právne účinky dojednania zmluvy o predaji časti podniku, v ktorom medzi sebou kupujúci a predávajúci (okrem iného) dohodli, že predmetnou zmluvou na kupujúceho prejdú len pohľadávky, ktoré vznikli z prevádzky časti podniku ku konkrétne stanovenému dňu a ktoré boli zároveň špecifikované v prílohe zmluvy. Kupujúci po uzatvorení zmluvy podal voči predávajúcemu žalobu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy zodpovedajúcej zaplateným kúpnyim cenám od odberateľov, ktoré mali patriť jemu, ale ponechal si ich predávajúci; predávajúci však argumentoval, že nejde o pohľadávky, ktoré mali prejsť na kupujúceho podľa uzatvorenej zmluvy, pretože neboli zahrnuté v dojednaní vymedzujúcom konkrétny rozsah prechádzajúcich pohľadávok.

Krajský súd Bratislava po posúdení obsahu zmluvy upozornil, že ustanovenie § 477 ods. 1 Obchodného zákonníka nedovoľuje, aby si kupujúci a predávajúci v zmluve o predaji podniku dohodli, že sa prevod bude týkať len určitých konkrétne vymedzených pohľadávok. Pokiaľ je teda zmluva dojednaná ako zmluva o predaji (časti) podniku, platí, že jej účinnosťou na kupujúceho prechádzajú všetky pohľadávky viaznuce na (časti) podniku ku dňu účinnosti zmluvy.

Právna veta:

- I. Ustanovenie § 477 ods. 1 Obchodného zákonníka je kogentným ustanovením a žiadnym výkladom prejavu vôle nie je možné sa odchyliť od predmetného kogentného ustanovenia. Odvolací súd v svojom vyššie spomínanom zrušujúcom rozhodnutí vrátil vec súdu prvej inštancie na doplnenie dokazovania aj ohľadne zisťovania vôle zmluvných strán v procese uzatvárania zmluvy s prihliadnutím na ust. § 476 ods. 1 v spojení s § 477 Obchodného zákonníka, teda aby si súd prvej inštancie vyjasnil v celom kontexte jednotlivé články Zmluvy o predaji časti podniku a zisťoval skutočnosti, či sporné žalované pohľadávky sa týkali a vzťahovali k prevádzkanej časti podniku. Odvolací súd dodáva, že nie je možné bez prihliadnutia na celý obsah Zmluvy a predovšetkým na zmluvou zakotvenú účinnosť predaja (tzn. Deň ukončenia) jednostranne vyčleniť jeden pojem (pojem „Pohľadávky“ uvedený v čl. I. Definície) od zvyšného obsahu Zmluvy, predovšetkým s poukazom na deň platnosti Zmluvy a v nej stanovený „deň predaja časti podniku“, keď všetky ostatné ustanovenia inak platnej Zmluvy smerujú k záveru, že celý presun majetku žalovaného týkajúci sa časti prevádzaného majetku nastane v deň ukončenia, t.j. 1.6.2007. Nie je preto vôbec podstatné ako žalovaný chápal definíciu pojmu „Pohľadávky“, bez prihliadnutia na celý obsah Zmluvy o predaji časti podniku ako inštitútu podľa ust. § 476 ods. 1 v spojení s § 477 Obchodného zákonníka. Vzhľadom k tej skutočnosti, že Zmluva bola bez akýchkoľvek pochybností uzavretá podľa ust. § 476 a nasl. Obchodného zákonníka, prešli na žalobcu bez výnimky, všetky pohľadávky viaznuce na časti podniku ku dňu účinnosti zmluvy, t.j. 1.6.2007 v rozsahu, v akom práve v tomto okamihu existovali. Predmetom právnych vzťahov podľa zmluvy o predaji podniku je podnik, ktorý je definovaný v § 5 Obchodného zákonníka ako súbor hmotných osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť. Ak by sa v zmluve vylúčili z predmetu niektoré zložky podniku (časti podniku) a predmetom predaja by nebola ani organizačná zložka podniku, nešlo by o zmluvu o predaji podniku alebo jeho časti, aj keby zmluva bola takto označená, takýto právny úkon by mohol byť kúpnuou zmluvou, zmluvou o postúpení pohľadávky a pod., alebo by išlo o právny úkon neplatný podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre neurčitost alebo nezrozumiteľnosť. Na základe Zmluvy o predaji podniku (časti podniku) dochádza k prechodu všetkých práv a povinností, ktoré sa týkajú predávaného podniku alebo jeho časti.
- II. K argumentácii súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí a teda, že žalované pohľadávky neboli bližšie špecifikované tak ako to vyžaduje ust. § 524 Občianskeho zákonníka, na ktoré sa odvoláva pri prechode pohľadávok na základe zmluvy o predaji podniku ust. § 477 ods. 2 Obchodného zákonníka, odvolací súd uvádza, že uvedené ust. síce subsidiárne odkazuje na použitie zmluvy o postúpení pohľadávok v zmysle Občianskeho zákonníka, avšak úprava uvedená v ust. § 477 ods. 2 Obchodného zákonníka, teda že ide o prechod pohľadávok, má prednosť pred podmienkami vyžadujúcimi platné uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky. Prechod pohľadávok pri zmluve o predaji podniku nastáva ex lege účinnosťou predaja a nevyžaduje sa splnenie ďalších podmienok s výnimkou, že ide o pohľadávky, ktoré patrili predávajúcemu, že sa uvedené pohľadávky týkali prevádzkanej časti podniku ako aj ku skutočnosti, že tieto vyplývali z účtovníctva žalovaného.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zmluva o predaji podniku

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 513/1991 Zb. – § 477 ods. 1, 2
pre ČR: 59/2012 Sb. – § 2177

2. Zhoršenie vzťahov ako dôvod zrušenia vecného bremena a k rozhodovaniu o výške primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena v uvedených prípadoch

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/158/2017 zo dňa 20. 12. 2017

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o zrušenie vecného bremena z dôvodu vzniku hrubého nepomeru medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného. Táto podľa skutkových zistení súdu prvej inštancie nastala kvôli zhoršeniu vzťahov oprávneného a povinnej z vecného bremena. Súd vecné bremeno zrušil a o primeranej náhrade rozhodol tak, že povinnej z vecného bremena uložil, aby oprávnenému zaplatila symbolickú sumu vo výške 1 €. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že (aj v zmysle staršej judikatúry) považoval takúto výšku za spravodlivú s ohľadom na to, že samotné vecné bremeno bolo zriadené bezodplatne a dôvodom jeho zrušenia bolo správanie oprávneného z vecného bremena, ktoré bolo možné považovať za rozporné s dobrými mravmi.

Krajský súd Banská Bystrica ako odvolací súd so zrušením vecného bremena súhlasil a zdôraznil, že pokiaľ sa vzťahy medzi povinným a oprávneným z vecného bremena vyhrotia, ide o dôvod pre zrušenie vecného bremena pre hrubý nepomer. Ak už ale bolo chovanie oprávneného z vecného bremena (ktoré bolo posúdené ako rozporné s dobrými mravmi) zohľadnené ako dôvod zrušenia vecného bremena, nejde podľa názoru súdu zároveň automaticky aj o dôvod pre nepriзнание primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena, príp. o dôvod pre priznanie náhrady len v symbolickej výške.

Právna veta:

- I. Osobitnú kategóriu zániku vecného bremena tvorí jeho zánik rozhodnutím súdu, len na návrh a len z dôvodu uvedeného v § 151p ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ktorým je zmena pomerov s dôsledkom hrubého nepomeru medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného. Judikatúra pripúšťa, že za určitých okolností môže zmena pomerov vzniknúť zmenou v chovaní jeho účastníkov. V prejednávanom spore došlo k zmene pomerov spočívajúcej v tom, že v porovnaní so vzťahom strán sporu v čase zriadenia vecného bremena sú súčasné vzťahy strán sporu mimoriadne konfliktné. V čase zriadenia vecného bremena boli žalobkyňa a žalovaný životnými partnermi, žili ako druh a družka v spoločnej domácnosti. V súčasnosti má žalobkyňa podľa žalovaným nevyvrátených tvrdení z jeho osoby strach, trpí psychickými problémami a podrobuje sa ich liečbe; žalovaný sa vo vzťahu k žalobkyni dopustil trestnej činnosti. Za týchto okolností možno v prejednávanom spore za zmenu pomerov výnimočne považovať porušovanie práva na ochranu života a zdravia žalobkyne ako povinnej z vecného bremena chovaním žalovaného. Pod vplyvom týchto okolností je aj existencia vecného bremena dôvodom sporov žalobkyne a žalovaného, čo sa negatívnym spôsobom odráža nielen na užívaní, ale aj na údržbe bytu.
- II. Súd prvej inštancie rozhodol o výške 1 € primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena patriacej žalovanému v dôsledku rozporu konania žalovaného s dobrými mravmi vo vzťahu k žalobkyni. Túto skutkovú okolnosť však už (správne) vyhodnotil ako príčinu zmeny pomerov odôvodňujúcich zrušenie vecného bremena. Podľa odvolacieho súdu chovanie žalovaného k žalobkyni zohľadnené ako dôvod zrušenia vecného bremena zriadeného v jeho prospech v prejednávanej veci nemôže súčasne znamenať jediný dôvod pre ustálenie výšky primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena. Ako uvádza Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo 192/2006, významné z hľadiska správneho rozhodnutia o tejto náhrade je zistenie, aký je majetkový prospech vlastníka zaťaženej nehnuteľnosti a majetkový dôsledok u oprávneného vychádzajúc z toho, že právo z vecného bremena spočíva v bezplatnom doživotnom bývaní. Okresný súd preto v ďalšom konaní vykoná okrem podrobného výsluchu žalobkyne aj žalovaného k skutkovým okolnostiam týkajúcim sa dôvodu zriadenia vecného bremena a jeho realizácie, k ich osobným, bytovým a majetkovým pomerom aj ďalšie dôkazy (napr. dopyty na realitné kancelárie) smerujúce k správne ustáleniu výšky primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zrušenie vecného bremena

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 151p ods. 3
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 1299 odst. 2

3. Prevzatie ručiteľského záväzku za záväzky obchodnej spoločnosti bez súhlasu manžela je absolútne neplatným právnym úkonom

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/206/2018 zo dňa 20. 3. 2019

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o zaplatenie peňažného dlhu, ktorý vznikol z titulu nezaplatených kúpnych cien za dodaný tovar. Kúpne zmluvy boli uzatvorené medzi obchodnými spoločnosťami; keď sa však spoločnosť v postavení kupujúceho dostala s platením do omeškania, bolo spoločníkom kupujúcej spoločnosti podpísané ručiteľské vyhlásenie, ktorým sa ako fyzická osoba zaviazal, že vzniknuté pohľadávky uhradí namiesto obchodnej spoločnosti. Súd prvej inštancie ručiteľa zaviazal k úhrade uplatnenej pohľadávky, a to aj s odkazom na skutočnosť, že jeho manželka o prevzatí ručiteľského záväzku vedela a nepodnikla nijaké kroky pre ochranu majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov.

Krajský súd Trnava rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol. Uviedol, že ak je dôsledkom ručiteľského vyhlásenia vytvorenie možnosti veriteľa domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky z majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, potom sa žalovaný zaručil za riziko podnikania obchodnej spoločnosti, v ktorej je spoločníkom, neprimeraným spôsobom. Pokiaľ tak urobil bez toho, aby na to získal od svojej manželky súhlas, odporuje podľa názoru súdu takéto vyhlásenie dobrým mravom. Z uvedeného dôvodu teda súd uzavrel, že ide o absolútne neplatný právny úkon.

Právna veta:

V súdom spore žalovaný realizoval podnikateľskú činnosť účasťou na podnikaní obchodnej spoločnosti (spoločnosti s ručením obmedzeným), pričom riziko podnikania, ktoré bolo spojené s platobnou neschopnosťou obchodnej spoločnosti zaťažovalo len obchodnú spoločnosť. Ručenie spoločníka je obmedzené do výšky jeho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri. Žalovaný sa v zmysle ručiteľského vyhlásenia stal individuálnym ručiteľom za záväzok obchodnej spoločnosti – žalobcu. Dôsledkom tohto právneho úkonu nie je síce priama zodpovednosť manželky žalovaného ako ručiteľa za uvedený záväzok, ale právny úkon vytvára stav, keď veriteľ – žalobca má možnosť v prípade nesplnenia záväzku dlžníkom – žalovaným domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky v exekučnom konaní aj z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalovaný sa teda

záujem na úkor spoločného majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ak teda žalovaný bez súhlasu jeho manželky právnym úkonom – ručiteľským vyhlásením na základe dohody vytvoril možnosť exekučného uspokojenia pohľadávky veriteľa – žalobcu z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, t. j. aj z majetku manželky, je tento prejav zmluvnej autonómie odporujúci dobrým mravom, keďže jeho účinky majú spôsobilosť prejaviť sa vo sfére spoločných vecí manželov, čo ho kvalifikuje ako absolútne neplatný v zmysle ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka.

Právna oblasť: Občianske právo, Rodinné právo

Právny inštitút: Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 39, § 145 ods. 1, § 546

4. Nemožnosť zamestnanca podať žalobu na preskúmanie protokolu vydaného inšpektorátom práce

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/28/2017 zo dňa 28. 8. 2018

Anotácia:

Žalobca sa žalobou domáhal preskúmania zákonnosti Protokolu o vyšetrení príčin vzniku pracovného úrazu Inšpektorátu práce. Krajský súd žalobu odmietol, pretože žalobca ako zamestnanec nie je aktívne procesne legitimovaný na podanie žaloby. Protokol o vyšetrení vzniku pracovného úrazu zo dňa 18. 11. 2015 svojimi účinkami v podobe navrhnutého opatrenia zamestnávateľovi sťažovateľa neovplyvňuje právnu pozíciu sťažovateľa, a teda nezasahuje do jeho právnej sféry. Kasačný súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že z pohľadu účinkov preskúmaného rozhodnutia žalovaného nebolo rozhodnuté o žiadnych právach alebo povinnostiach sťažovateľa, a preto nemohol byť sťažovateľ napadnutým protokolom priamo ukrátený na svojich právach.

Právna veta:

Kasačný súd tak vzhľadom na uvedené a po preskúmaní administratívneho spisu žalovaného uvádza, že v napadnutom Protokole o vyšetrení vzniku pracovného úrazu zo dňa 18.11.2015 neboli sťažovateľovi určené nijaké povinnosti, ktorými by sa zasahovalo do jeho práv a právom chránených záujmov. V napadnutom protokole žalovaný v súvislosti s vykonanou inšpekciou navrhol zamestnávateľovi sťažovateľa uloženie opatrenia na zlepšenie zisteného stavu. V predmetnom administratívnom konaní sa rozhodovalo o povinnostiach zamestnávateľa sťažovateľa a nie o povinnostiach samotného sťažovateľa. Napadnutý protokol nijakým spôsobom nezasahoval do sféry práv a povinností sťažovateľa a ani mu nespôsobil zmenu jeho právneho postavenia.

Právna oblasť: Správne právo procesné

Právny inštitút: Aktívna procesná legitimácia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 162/2016 Z. z. – § 98 ods. 1 písm. e)

5. Nedostatočné preverenie bonity žiadateľa o úver zo strany poskytovateľa spotrebiteľského úveru môže mať vplyv na mieru závažnosti prečinu úverového podvodu

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 8To/24/2018 zo dňa 11. 4. 2019

Anotácia:

Krajský súd Prešov v predkladanom rozhodnutí zo skutkového hľadiska posudzoval konanie obžalovanej, ktorá pri žiadosti o poskytnutie úveru určeného na kúpu mobilného telefónu v rozpore so skutočným stavom uviedla, že je zamestnaná, a to napriek tomu, že v dobe žiadosti o úver bola vedená v evidencii nezamestnaných. Následne po uzavretí zmluvy a poskytnutí finančných prostriedkov neuhradila ani jednu splátku úveru. Okresný súd Kežmarok obžalovanú spod obžaloby oslobodil, a to najmä s poukazom na jej nízky vek a pomerne nízku výšku spôsobenej škody; s tým však nesúhlasil prokurátor, ktorý sa proti tomuto rozhodnutiu odvolal.

Krajský súd Prešov odvolanie prokurátora zamietol. V rámci odôvodnenia zdôraznil, že jednou zo skutočností, ktoré mali vplyv na posúdenie závažnosti spáchaného skutku, bol aj prístup samotného poškodeného poskytovateľa úveru, ktorý v danej situácii ani nepreveril, či obžalovaná o svojom zamestnaní a príjmoch uvádza pravdivé údaje. Podľa názoru súdu teda môže byť z hľadiska posúdenia závažnosti spáchaného trestného činu úverového podvodu významná aj skutočnosť, či poskytovateľ úveru dostatočne preverí deklarované majetkové pomery obžalovaného ako žiadateľa o úver.

Právna veta:

V prípade podozrenia na prečin je nevyhnutné skúmať aj závažnosť spáchaného skutku z hľadiska tzv. materiálneho korektívu uvedeného v § 10 ods. 2 Tr. zákona, podľa ktorého nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná. Pokiaľ jednou zo skutočností, ktoré treba v trestnom konaní dokazovať, je aj skúmanie toho, čo umožnilo spáchanie trestnej činnosti, treba povedať, že to bola nedôslednosť poškodeného, ktorú stačilo napraviť požiadavkou predloženia potvrdenia o zamestnaní, ktorú síce v rámci skúmania podmienok pre uzavretie predmetnej úverovej zmluvy poškodený od obžalovanej nevyžadoval, záujem na ochrane jeho vlastného majetku takú požiadavku však vznášal. Podľa názoru krajského súdu, bolo úplne legitímne možné očakávať od poškodeného, že vytvorí podmienky, aby sa o svoje majetkové hodnoty takej výšky ako v tomto prípade staral ako starostlivý hospodár, aby vyžadoval od svojich zamestnancov taký odborný-profesionálny prístup, ktorým by aspoň v rozsahu povinnosti kontaktovať uvádzaného zamestnávateľa bolo preverované vyhlásenie klienta, ktorý sa k týmto majetkovým hodnotám, chce dostať. Vo vzťahu k spôsobenému následku v podobe porušenia záujmu na ochrane cudzieho vlastníctva, v danom prípade spoločnosti poskytujúcej pôžičky fyzickým osobám, treba totiž poukázať na to, že práve výrazným podielom spočívajúcim v absencii akéhokoľvek preverenia bonity obžalovanej bolo obžalovanej výrazne uľahčené spáchanie trestného činu. V danom prípade potom treba brať do úvahy tzv. dodržanie obvyklej miery opatrnosti osoby, ktorá je uvádzaná do omylu alebo ktorej omyl chce páchatel využiť. Nejde totiž o ojedinelý prípad zneužitia takej, až naivnej dôvery zo strany subjektu, ktorý odovzdáva klientovi vec oproti ničím nezaručenému sľubu platiť riadne a včas splátky.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Podvod

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 10 ods. 2, § 222 ods. 1
pre ČR: 40/2009 Sb. – § 12 odst. 2, § 211 odst. 1

6. Účinky dohody manželov o zúžení alebo rozšírení bezpodielového spoluvlastníctva manželov

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžr/17/2017 zo dňa 26. 9. 2018

Anotácia:

Krajský súd potvrdil rozhodnutie Okresného úradu – katastrálneho odboru, ktorý zamietol návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podaný na základe manželskej dohody o zúžení rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorenej vo forme notárskej zápisnice, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti. Okresný úrad – katastrálny odbor skonštatoval, že jeho predchádzajúce rozhodnutie, ktorým návrhu na vklad vyhovel, bolo zrušené na základe protestu prokurátora a že v ďalšom konaní bolo jeho povinnosťou manželскую dohodu preskúmať v súlade s ustanovením § 31 ods. 1 katastrálneho zákona, nakoľko táto nie je zmluvou o prevode nehnuteľností a zistil, že manželská dohoda o zúžení rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa vzťahuje na majetok, ktorý bol nadobudnutý pred uzatvorením tejto dohody, resp. že sa ňou majú meniť existujúce vlastnícke vzťahy, čo je v rozpore s ustanovením § 143a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dohoda manželov o zúžení rozsahu BSM môže byť uzatvorená len do budúcnosti, teda nemôže sa vzťahovať na majetok nadobudnutý pred uzatvorením tejto dohody, a sama o sebe nemôže byť právnym titulom pre zmenu v osobe vlastníka. Voči rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ (strana) odvolanie, Najvyšší súd rozhodnutie krajského súdu potvrdil.

Právna veta:

Ustanovenie § 143a Občianskeho zákonníka umožňuje, aby si manželia svoje vzájomné majetkové vzťahy upravili zmluvne odlišne od zákonnej úpravy. Takejto dohode však nemožno priznať „retroaktívne“ právne účinky s ohľadom na princíp právnej stability a istoty v právnom štáte, a to aj s ohľadom na požiadavku istoty tretích osôb (napr. veriteľov), pretože vyňatím z bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa majetok stáva predmetom voľnej dispozície jedného z manželov. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov totiž nemožno považovať za vnútornú záležitosť manželov, ale za právny inštitút, ktorý sa dotýka aj iných (fyzických a právnických) osôb a má svoje právne dôsledky v rôznych sférach života spoločnosti a na právne vzťahy, ktoré v nich vznikajú.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Dohoda manželov o zúžení bezpodielového spoluvlastníctva manželov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. § 143a ods. 1

7. Dohoda o hmotnej zodpovednosti nemusí obsahovať konkrétne vymedzenie zverených hodnôt

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoPr/7/2016 zo dňa 22. 8. 2018

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie bolo vydané v spore o náhradu schodku na zverených hodnotách, v ktorom súd prvej inštancie posúdil dohodu o hmotnej zodpovednosti ako neplatnú. Záver o neplatnosti odôvodnil tým, že dohoda je neurčitá, pretože počiatočný stav hodnôt vymedzuje len paušálne. Podľa obsahu dohody mal zamestnanec (predavač) prevziať zodpovednosť za „hodnoty“ (ceniny, tovar a zásoby) bez toho, aby bol k dohode priložený aspoň ich inventúrny súpis; v druhom rade sa zamestnanec zaviazal prevziať zodpovednosť aj za „všetky iné hodnoty“ zverené počas pracovného pomeru na vyúčtovanie. Súd prvej inštancie mal za to, že uvedené „všetky iné hodnoty“ nemožno na základe dohody stotožňovať so všetkým tovarom, ktorý sa počas trvania pracovného pomeru ocitol na predajni.

Krajský súd Banská Bystrica však s názorom súdu prvej inštancie nesúhlasil. Rozsudok teda zrušil a vrátil ho na ďalšie konanie s tým, že dohoda o hmotnej zodpovednosti pre svoje platné uzatvorenie nevyžaduje konkrétne vymedzenie všetkých hodnôt, za ktoré zamestnanec preberá tzv. hmotnú zodpovednosť; takýto názor by bol v praxi neudržateľný už len z toho dôvodu, že v prevádzkach zaoberajúcich sa predajom tovarov sú zamestnancom každodenne zverované nové hodnoty rôzneho druhu – požiadavka ich konkretizácie už v dohode by teda bola fakticky nemožná.

Právna veta:

- I. Podstatnou náležitosťou dohody o hmotnej zodpovednosti nie je aj konkrétne vymedzenie hodnôt, s ich presnou identifikáciou formou zoznamu a pod., za ktoré zamestnanec preberá hmotnú zodpovednosť. Skutočnosť, že hodnoty zverené zamestnancovi nie sú vymedzené priamo v dohode o hmotnej zodpovednosti, nie sú na ujmu platnosti takejto dohody.
- II. Platná dohoda o hmotnej zodpovednosti zakladá medzi zamestnancom a zamestnávateľom iba zvláštny právny režim ohľadne náhrady špeciálneho druhu škody podľa Zákonníka práce; t.j. zodpovednosti za škodu vo forme schodku na takých hodnotách určených na obeh a obrat, ktoré budú konkrétnemu zamestnancovi (pri individuálnej hmotnej zodpovednosti), resp. konkrétnemu okruhu zamestnancov určitého pracovného kolektívu (pri spoločnej hmotnej zodpovednosti) zverené kedykoľvek počas trvania jeho (ich) pracovného pomeru, a ktoré je povinný vyúčtovať, resp. sú povinní vyúčtovať. V prípade schodku budú zodpovedať všetci spoločne hmotne zodpovední zamestnanci celého kolektívu daného jedného pracoviska len za tie hodnoty určené na obeh a obrat, ktoré im boli zverené a za iné nie. Nie je možné prevziať hmotnú zodpovednosť za „všetky“ hodnoty zamestnávateľa určené na obeh a obrat, teda napr. aj za hodnoty na prevádzkach, v ktorých zamestnanec nepracuje. Pri spoločnej hmotnej zodpovednosti stačí, ak tovar, či inú obdobnú majetkovú hodnotu určenú na obeh a obrat prevezme ktorýkoľvek jeden člen kolektívu viacerých spoločne hmotne zodpovedných zamestnancov. Tak je tomu aj v danom prípade, kde sa jedná o predajňu potravín a kde je zásobovanie tovarom (t. j. hodnotami určenými na obeh a obrat) každodenné, t.j. priebežne sú v nich zamestnancom zverované takéto hodnoty najrozličnejšieho druhu, ceny, skladby a kvality. Práve z tohto dôvodu nie je preto možné priamo v texte dohody o hmotnej zodpovednosti pri jej uzavretí písomne dojednať konkrétny zoznam takýchto hodnôt. K platnosti DHZ teda nie je potrebné dohodnúť, aby v nej boli uvedené aj konkrétne odovzdané/prevzaté individuálne určené veci (hodnoty), za ktoré konkrétny zamestnanec preberá hmotnú zodpovednosť, a preto dohody o hmotnej zodpovednosti, ktoré žalobca uzavrel so žalovanými 1/ až 5/ sú z formálneho, ako aj obsahového hľadiska platné. Z uvedených DHZ jednoznačne vyplýva, za aké hodnoty preberajú hmotnú zodpovednosť zamestnankyne, a to hodnoty – hotovosti, ceniny, tovar a zásoby tovaru, tak ako sú aj v zmysle § 182 ods. 1 Zákonníka práce označené, ako veci určené na obeh a obrat (4C 301/2006). Jedná sa teda o každú vec, ktorá má charakter akejkoľvek hodnoty, napr. tržba, hotovosť, tovar a pod., a že tieto musia zamestnankyne vyúčtovať. Podľa názoru odvolacieho súdu z uvedených DHZ jednoznačne vyplýva, aké hodnoty sa majú pokladať za prevzaté.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Náhrada škody, Dohoda o hmotnej zodpovednosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 311/2001 Z. z. – § 182
pre ČR: 262/2006 Sb. – § 252

8. Dedičská nespôsobilosť vzniká aj v prípade, ak trestnému stíhaniu a odsúdeniu potenciálneho dediča bránia dôvody vylučujúce trestnú zodpovednosť

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 5Co/439/2013 zo dňa 26. 11. 2013

Anotácia:

Rozhodnutie sa týka skutkového prípadu, v ktorom dcéra ako potenciálna dedička usmrtila svoju matku. Trestné stíhanie dcéry však bolo zastavené, keď vyšlo najavo, že v čase spáchania skutku trpela psychotickou poruchou, v dôsledku ktorej u nej vymizla schopnosť ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho nebezpečnosť a protiprávnosť. Následne bola na súd podaná žaloba o určenie, že dcéra nie je spôsobilou dedičkou. Súd prvej inštancie konštatoval, že pokiaľ by vychádzal z doslovného znenia príslušnej právnej normy, neboli by u dcéry splnené podmienky dedičskej nespôsobilosti, pretože v jej prípade nedošlo k spáchaniu úmyselného trestného činu s ohľadom na chýbajúcu subjektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu. Úmyslom zákonodarcu ale v danom prípade bolo vylúčiť z okruhu dedičov osobu, ktorá sa voči poručiteľovi dopustila závažného spoločensky škodlivého konania. Súd teda zákon vyložil tak, že dedičská nespôsobilosť vzniká aj vtedy, ak sa dedič dopustí konania vykazujúceho znaky úmyselného trestného činu, ale nie je odsúdený kvôli nedostatku trestnej zodpovednosti.

S vysloveným právnym názorom súhlasil aj odvolací súd, ktorý dodal, že doslovný výklad ustanovenia upravujúceho dedičskú nespôsobilosť by bol minimálne v posudzovanom prípade v príkrom rozpore s dobrými mravmi.

Právna veta:

- I. Bolo nepochybným úmyslom zákonodarcu pri právnej úprave ust. § 469 O.z. zamedziť, aby po poručiteľovi dedil aj dedič, ktorý sa voči nemu dopustil úmyselného konania odporujúceho zákonu a nezlučiteľného s všeobecne akceptovateľnými zásadami morálky a dobrých mravov a súčasne vylúčiť vplyv nedbanlivostných činov na dedičskú spôsobilosť. Je zrejmé, že aplikačná prax priniesla prípady, ktoré neboli zákonodarcom pri tvorbe predmetnej právnej úpravy predpokladané. Jedným z nich je aj situácia, kedy trestnému stíhaniu a odsúdeniu osoby (dediča) bráni zánik trestnej zodpovednosti alebo dôvody vylučujúce trestnú zodpovednosť (vek a príčetnosť). Striktným pridržiavaním sa doslovného výkladu znenia ust. § 469 O.z. by bolo možné vyvodiť záver, že dedič po poručiteľovi môže aj osoba, ktorá sa síce dopustila skutku, ktorý by inak naplnil všetky znaky trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 Trestného zákona alebo vraždy podľa § 145 Trestného zákona (príkladom), a ktorý nepochybne predstavuje čin smerujúci proti najvyššej ľudskej hodnote – životu, nezlučiteľný s morálnymi a etickými zásadami spoločnosti, avšak uvedenej klasifikácii skutku bráni existencia okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť. Uvedené je však v príkrom rozpore s úmyslom a účelom ust. § 469 O.z.
- II. Súd prvého stupňa preto so zreteľom na účel a zmysel ust. § 469 O.z. správne uzavrel, že konanie odporukyne spočívajúce v usmrtení poručiteľky, pre ktoré však nemôže byť trestná zodpovednosť z dôvodu jej nepríčetnosti v čase spáchania skutku, spôsobenej prechodnou psychotickou poruchou spôsobenou škodlivým užívaním metamfetamínov, má za následok jej dedičskú nespôsobilosť podľa § 469 O.z.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Dedičská nespôsobilosť

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 469
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 1481

9. K zmareniu účelu zmluvy pri finančnom leasingu a k dojednaníu generálneho zákazu odstúpenia od tejto zmluvy pre leasingového nájomcu

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2Cob/209/2014 zo dňa 3. 2. 2015

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore iniciovanom leasingovým nájomcom, ktorý si od žalovaného leasingového prenajímateľa prenajal formou leasingu nákladný automobil a náves. Predmety leasingu však boli z dôvodu neuhradenia colného dlhu ich dodávateľa zaistené colným úradom, v dôsledku čoho leasingový nájomca stratil možnosť ich užívať. Situáciu riešil tak, že od leasingovej zmluvy odstúpil pre zmarenie účelu zmluvy. Následne od leasingového prenajímateľa žalobou požadoval vrátenie peňažných čiastok z titulu vyúčtovania leasingových zmlúv. Žalovaný prenajímateľ namietal, že nájomca od zmluvy nemohol platne odstúpiť, pretože jeho odstúpenie bolo z akéhokoľvek dôvodu (vrátane zmarenia účelu zmluvy) vylúčené vo všeobecných leasingových podmienkach.

Krajský súd Bratislava uviedol, že aj keby odhliadol od sporného ustanovenia všeobecných leasingových podmienok, nebol by zaistením predmetu leasingu zmarený účel uzatvorenej zmluvy, pretože jej základným účelom je poskytnutie financií potrebných na získanie predmetu leasingu, ktoré prenajímateľ poskytol. Nad rámec uvedeného ďalej vyslovil názor, že generálny zákaz odstúpenia od zmluvy pre leasingového nájomcu nie je s ohľadom na ostatné práva a povinnosti zmluvných strán v rozpore s poctivým obchodným stykom či dobrými mravmi.

Právna veta:

- I. Žalobca nemohol odstúpiť od leasingovej zmluvy v zmysle § 356 Obch. zák., pretože základný účel po jej uzavretí nebol zmarený. Žalovaný si splnil povinnosť zakúpiť predmet leasingu od dodávateľa a poskytnúť ho do užívania žalobcovi. Žalovaný nenesie zodpovednosť za to, čo sa stane s predmetom leasingu po tom, ako sa dostal do dispozície žalobcu, a ani nemožnosť užívania predmetu leasingu počas celej doby nezbavuje žalobcu povinnosti platiť leasingové splátky. V žiadnom prípade teda nedošlo k zmareniu základného účelu zmluvy, ktorým treba rozumieť taký účel, dosiahnutie ktorého bolo jediným dôvodom na uzavretie zmluvy. Pri finančnom leasingu je základným účelom leasingovej zmluvy poskytnutie finančného plnenia, ktorú povinnosť si leasingový prenajímateľ splnil a na tejto skutočnosti sa ani po uzavretí leasingovej zmluvy nič nezmenilo.
- II. Odvolací súd sa zároveň stotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že vo Všeobecných leasingových podmienkach je vylúčená „akákoľvek“ možnosť žalobcu ako nájomcu odstúpiť od leasingových zmlúv. V kontexte na charakter finančného leasingu nemožno uvedené ustanovenie považovať ani za neplatné z dôvodu rozporu s dobrými mravmi a so zásadou poctivého obchodného styku. Žalobca so všetkými zmluvnými dojednaniami súhlasil, čo potvrdil svojim podpisom na leasingových zmluvách i Všeobecných leasingových podmienkach. S poukazom na to, že žalovaný si svoju povinnosť prefinancovať predmet leasingu splnil a žalobca predmet leasingu prevzal, nemožno vylúčenie možnosti žalobcu odstúpiť od leasingovej zmluvy považovať za rozpor so zásadou poctivého obchodného styku.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zmarenie účelu zmluvy, Poctivý obchodný styk, Dobré mravy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 513/1991 Zb. – § 265, § 356
40/1964 Zb. – § 39

10. Nesprávne doručenie rozhodnutia o nevyhovení žiadosti o sprístupnenie informácie na e-mail žiadateľa nemožno riešiť žalobou proti nečinnosti

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 20Sa/7/2018 zo dňa 28. 2. 2019

Anotácia:

Krajský súd Trnava v predkladanom rozhodnutí posudzoval situáciu, v ktorej žalovaná obec vydala písomné rozhodnutie o nevyhovení žiadosti o sprístupnenie informácií podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám; žalobcovi ho však nedoručila do vlastných rúk v súlade s príslušným ustanovením Správneho poriadku, ale len na jeho e-mailovú adresu. Žalobca sa proti tomuto postupu bránil formou podania žaloby proti nečinnosti, ktorá mala podľa jeho názoru spočívať v nevykonaní doručenia rozhodnutia do jeho vlastných rúk. Žalovaná obec sa bránila tým, že nebolo namieste podávať žalobu proti nečinnosti; situácia by mala byť posúdená v zmysle ustanovenia § 18 ods. 3 zákona o slobodnom prístupe k informáciám tak, že bolo vydané tzv. fiktívne rozhodnutie o neposkytnutí informácie.

Krajský súd Trnava žalobu zamietol. Uvedol, že ak žalovaný orgán verejnej správy rozhodnutie o nevyhovení žiadosti vydal a zároveň ho doručil do dispozície žalobcu (hoci iným spôsobom, ako vyžaduje zákon) nemôže tento postup naplniť znaky nečinnosti. Ak sa rozhodnutie dostalo do dispozície žalobcu, mal tento podľa súdu využiť možnosť podania riadneho opravného prostriedku v lehote, ktorej plynutie by bolo posúdené podľa skutočného spôsobu doručenia rozhodnutia.

Právna veta:

- I. Žalobca za nečinnosť označil postup žalovaného spočívajúci v nedoručení rozhodnutia účastníkovi konania v súlade s ustanovením § 24 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. do vlastných rúk, teda nie v nedoručení rozhodnutia, ale v nerealizovaní doručenia kvalifikovaným, zákonom predpísaným spôsobom, pričom aj z obsahu upozornenia prokurátora je zrejmé, že za zákonný spôsob doručovania žalobkyňa nepovažovala doručovanie rozhodnutia elektronicky – na e-mailovú adresu účastníka správneho konania.
- II. Nedodržanie zákonného postupu žalovaným nie je dôvodné zamieňať s nečinnosťou – absenciou akéhokoľvek postupu, pričom v súvislosti s posudzovaním konania – nekonania žalovaného opomenúť nemožno ani neadekvátnosť postupu samotného žiadateľa o informácie, u ktorého, v prípade nevedomosti o vydaní rozhodnutia po uplynutí lehoty na jeho vydanie, logicky možno predpokladať vykonanie úkonov vychádzajúcich z predpokladu vydania tzv. fiktívneho rozhodnutia podľa § 18 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z. z. a, naopak, v prípade, že sa rozhodnutie dostalo do jeho dispozície, hoci nie zákonom predpísaným spôsobom, využitie možnosti podať proti rozhodnutiu riadny opravný prostriedok, včasnosť ktorého musí byť posudzovaná s ohľadom na spôsob doručovania rozhodnutia.
- III. Podľa záveru súdu môže spôsob vybavovania žiadosti žalovaným pri posudzovaní zvoleného postupu doručovania rozhodnutia vykazovať znaky nedodržania zákona, nie však znaky nečinnosti odôvodňujúcej vyhovenie osobitnej forme žaloby podľa § 242 a nasl. SSP, preto súd túto žalobu podľa § 249 SSP uznesením zamietol.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Právo na prístup k informáciám, Doručovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 211/2000 Z. z. – § 16 ods. 1, § 18 ods. 2, 3
71/1967 Zb. – § 24 ods. 1
162/2015 Z. z. – § 3 ods. 1 písm. d), § 242

11. Porušovanie zákazu fajčenia ako dôvod pre okamžité skončenie pracovného pomeru

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 11CoPr/4/2013 zo dňa 15. 1. 2014

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktoré bolo zo strany zamestnávateľa okrem iného odôvodnené aj tým, že jeho zamestnankyňa opakovane fajčila v priestoroch pracoviska tvoriaceho zázemie pre čašníkov a pripravovňu kávy a nealko nápojov; pre tieto priestory platil u zamestnávateľa zákaz fajčenia. Zamestnankyňa sa v podanej žalobe bránila najmä tým, že zamestnávateľ jej fajčenie v uvedených priestoroch dlhodobo toleroval. Okresný súd žalobu zamietol. Uviedol, že fajčenie na pracovisku treba z hľadiska závažnosti porušenia pracovnej disciplíny posudzovať podľa okolností konkrétneho prípadu. Fajčenie v administratívnych priestoroch by zrejme dôvod pre okamžité skončenie pracovného pomeru nezaložilo; v danom prípade však došlo k fajčeniu napriek upozorneniu na jeho zákaz a na zvýšenú intenzitu závažnosti tohto konania mala vplyv aj skutočnosť, že k nemu došlo v prípravovni nápojov.

Krajský súd Košice rozhodnutie potvrdil a k fajčeniu na pracovisku ako k dôvodu pre okamžité skončenie pracovného pomeru uviedol, že pokiaľ fajčenie neporušuje len zákaz daný zamestnávateľom, ale aj hygienické predpisy, čím môže zamestnávateľa vystaviť riziku sankcií a zásahu do dobrej povesti, ide jednoznačne o skutočnosť, ktorou zamestnávateľ môže odôvodniť okamžité skončenie pracovného pomeru.

Právna veta:

Aj odvolací súd zastáva názor, že za daných okolností prípadu – situácie a spôsobu t.j. vedomého porušovania zákazu fajčenia v tzv. prípravovni jedál a nápojov, s prihliadnutím na pracovnú pozíciu žalobkyne a na opakované porušovanie napriek upozorneniu zamestnávateľa tak zákazu fajčenia ako aj včasnej dochádzky do zamestnania, je intenzita porušenia pracovnej disciplíny tak vysoká, že zakladala okamžité skončenie pracovného pomeru s ňou. Žiada sa dodať, že ak žalobkyňa napriek zákazu fajčenia v tzv. prípravovni jedál a nápojov, v tejto miestnosti fajčila, dopúšťala sa porušovania hygienických predpisov čím, okrem iného vo vzťahu k zákazníkom, vystavovala zamestnávateľa možným sankciám v prípade kontroly zo strany príslušných orgánov, čo v konečnom dôsledku mohlo viesť aj k ohrozeniu dobrej povesti žalovaného ako poskytovateľa reštauračnej činnosti.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Okamžité skončenie pracovného pomeru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 311/2001 Z. z. – § 68 ods. 1 písm. b)
pre ČR: 262/2006 Sb. – § 55 odst. 1 písm. b)

12. Prokurista nemôže vyplácať spoločníkom podiel na zisku spoločnosti

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 31Cob/112/2017 zo dňa 15. 8. 2018

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie bolo vydané v spore o vrátenie peňažnej čiastky, ktorú prokurista vybral z bankového účtu obchodnej spoločnosti a vyplatil spoločníkovi ako podiel na zisku spoločnosti. Následne bolo valným zhromaždením rozhodnuté, že zisk za predmetné obdobie nebude vyplatený a ponecháva sa na rozvoj spoločnosti. Prokurista bol preto vyzvaný na vrátenie vyplatených čiastky; k tomuto však nedošlo. Súd prvej inštancie preto prokuristu zaviazal k zaplateniu peňažnej čiastky z titulu náhrady škody. Prokurista následne podal odvolanie, v ktorom sa bránil, že u neho nie je daná zodpovednosť za škodu s ohľadom na okolnosti, ktoré ju v zmysle § 374 Obchodného zákonníka vylučujú, a síce že zisk vyplatil v súlade s vtedajším znením spoločenskej zmluvy, pričom v tej dobe nemohol vedieť, že následne bude rozhodnuté o tom, že sa zisk za dané obdobie vyplácať nebude.

Krajský súd Trnava na margo podaného odvolania uviedol, že do právomocí prokuristu v žiadnom prípade nepatrí riešenie vnútorných vzťahov medzi spoločníkmi alebo medzi spoločníkmi a samotnou spoločnosťou; nemôže do nich preto patriť ani vyplácanie podielov na zisku spoločnosti alebo vyberanie peňažných prostriedkov z účtu za týmto účelom.

Právna veta:

Podľa § 14 ods. 1 Obchodného zákonníka je prokurista splnomocnený na všetky právne úkony, ku ktorým dochádza pri prevádzke podniku. Podľa doktríny sa pod pojmom prevádzka podniku rozumie činnosť, riadne fungovanie podniku. S prevádzkou podniku súvisí uzatváranie pracovných zmlúv, nájom priestorov na podnikanie, zabezpečenie surovín či distribučných kanálov pre tovary a služby. Rozhodujúce sú konkrétne okolnosti podniku podnikateľa (porov. Csach, K. In Ovečková, O. a kol. Obchodný zákonník I. Veľký komentár. Bratislava : Wolters Kluwer 2017, s. 167). Podľa názoru odvolacieho súdu k prevádzke podniku nepatria vnútorného vzťahy medzi spoločníkmi navzájom, ako aj medzi nimi a spoločnosťou. Osobitne nepatrí k prevádzke podniku vyplácanie podielov na zisku. Pokyn na vyplácanie podielu na zisku môže dať iba konateľ spoločnosti ako jediný štatutárny orgán spoločnosti. Tento záver možno vyvodíť aj z určitých parciálnych ustanovení Obchodného zákonníka. Konkrétne podľa § 135 ods. 2 Obch. zák. patrí do právomoci konateľa predkladať valnému zhromaždeniu návrh na rozdelenie zisku. Podľa § 135a ods. 2 písm. a) Obch. zák. je konateľ povinný nahradiť spoločnosti škodu, ktorá jej vznikla tým, že bolo spoločníkom poskytnuté plnenie v rozpore so zákonom (napr. aj v rozpore s pravidlami výplaty zisku, § 123 Obch. zák.). Potom podľa § 123 ods. 4 Obch. zák. konateľ ručí za vrátenie podielu na zisku, s ktorého výplatou vyslovili súhlas. Z citovaných ustanovení možno teda vyvodíť, že právo vysloviť súhlas s výplatou zisku, teda kontrolovať, či, komu a v akom rozsahu sa môže vyplatiť podiel na zisku, patrí výlučne do právomoci konateľa. Práve preto zákon nepredpokladá, že by za výplatu zisku ručil prokurista, keďže akékoľvek disponovanie s peniazmi spoločnosti na účely výplaty zisku prokuristovi nepatrí.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Prokúra

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 513/1991 Zb. – § 14 ods. 1, § 123
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 450 odst. 1
90/2012 Sb. – § 34

13. K zastúpeniu v konaní

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/26/2018 zo dňa 21. 8. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore o zaplatenie finančnej čiastky, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre rozhodol tak, že podané dovolanie odmietol. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplynulo, že dňa 23.12.2016 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie advokáta, podpísané zaručeným elektronickým podpisom, označené ako odvolanie proti rozsudku Okresného súdu. K uvedenému podaniu nebolo priložené splnomocnenie oprávňujúce k zastupovaniu žalovaného v predmetnom konaní. Následne boli súdu prvej inštancie doručené ďalšie dve podania so zaručeným elektronickým podpisom, ktoré boli označené ako návrh na odpustenie (eventuálneho) zmeškania lehoty a odvolanie proti rozsudku Okresného súdu. K uvedeným podaniam nebola doložená žiadna plná moc. Žalovaného v konaní zastupovala iná zvolená zástupkyňa na základe písomne udeleného plnomocenstva založeného v súdnom spise a odvolanie tohto splnomocnenia zo strany žalovaného alebo výpoveď splnomocnenia zvoleným zástupcom neboli konajúcemu súdu oznámené. Súd prvej inštancie vyzval uznesením žalovaného, aby oznámil súdu, či ho v konaní zastupuje zvolená zástupkyňa alebo advokát a aby predložil súdu prípadné splnomocnenie. Žalovaný na výzvu súdu uvedenú v uznesení nijakým spôsobom nereagoval.

Právna veta:

Dovolací súd tu podporne odkazuje aj na základné princípy Civilného sporového poriadku, ktorý v čl. 13 výslovne uvádza, že strany sporu konajú v styku so súdom osobne, ak zákon neustanovuje inak. Strany sporu môžu konať aj prostredníctvom zástupcu; napriek zastúpeniu môže súd stranu sporu vyslychnúť, ak je to potrebné a možné. V tomto článku je zakotvená zásada priamosti sporového konania. Pokiaľ teda základný procesný predpis ukladá stranám konať priamo so súdom, súd je na druhej strane povinný v prípade pochybností o splnení procesných podmienok, ako je existencia plnej moci, komunikovať priamo so stranou konania, čo súvisí aj s ochranou osobných údajov fyzických osôb. Pokiaľ teda strana na výzvu súdu nereaguje, neodkáže na povinnosť komunikácie so zvoleným advokátom a netvrdí, že plná moc udelená bola, súdu tak nebola jej existencia osvedčená a pokiaľ advokát spôsobil, že napriek jej udeleniu túto súdu nedoložil, on sám zaťažil konanie vadou, ktorej odstránenie doložením plnej moci až v dovolacom konaní nemožno zhojiť. Dovolací súd tu však podotýka, že takúto plnú moc (pre odvolacie konanie) dovolateľ dokonca ani k samotnému dovolaniu na osvedčenie tvrdených skutočností nepredložil.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Základné princípy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – čl. 13

14. K určeniu miestnej príslušnosti krajského súdu v sociálnej veci

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Nds/8/2018 zo dňa 26. 9. 2018

Anotácia:

Krajský súd v Bratislave právoplatným uznesením postúpil vec na ďalšie konanie miestne príslušnému Krajskému súdu v Žiline poukazom na § 6 ods. 1 a 2 písm. c/, § 9 ods. 1, § 13 ods. 3, § 18 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) s odôvodnením, že Krajský súd v Bratislave nie je miestne príslušným na konanie v konaní o správnej žalobe v sociálnej veci.

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, ktorému bola vec postúpená, predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej z dôvodu nesúhlasu so svojou miestnou príslušnosťou. Podľa názoru Krajského súdu v Žiline vec bola postúpená nesprávne a miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je Krajský súd v Bratislave s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 SSP. Konštatoval, že v predmetnej veci podmienky miestnej príslušnosti v zmysle § 13 ods. 3 SSP chýbajú, a preto je potrebné aplikovať ustanovenie § 9 ods. 2 SSP a na konanie je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave. Krajský súd v Žiline mal preukázať, že žalobkyňa na území Slovenskej republiky nemá trvalý pobyt, ani miesto podnikania a samotné sídlo zamestnávateľa žalobkyne na území Slovenskej republiky bez ďalšieho nepostačuje ako kritérium miestnej príslušnosti. Poukázal tiež na to, že miestnu príslušnosť nie je možné určiť ani podľa § 13 ods. 1 SSP, nakoľko podľa tohto ustanovenia sa určuje miestna príslušnosť len v tých prípadoch, ak tento zákon neustanovuje inak, pričom § 13 ods. 3 stanovuje iné podmienky na určenie miestnej príslušnosti, a teda ak nie je možné použiť pravidlo o výlučnej príslušnosti, t.j. ustanovenie § 13 ods. 3 SSP, nemožno príslušnosť určiť ani podľa pravidla o všeobecnej príslušnosti, t.j. ustanovenie § 13 ods. 1 SSP, keďže aplikácia všeobecnej príslušnosti bola od začiatku nemožná.

Právna veta:

Za danej situácie je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potrebné aplikovať ustanovenie § 13 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak. Toto zákonné ustanovenie predpokladá menšiu vzdialenosť súdu prvej inštancie k účastníkovi konania, a preto na účely určenia miestne príslušného súdu prvej inštancie je za sídlo orgánu, ktorý rozhodol v prvom stupni v prípade Sociálnej poisťovne potrebné považovať sídlo jej pobočky. Uvedené ustanovenie § 13 ods. 1 SSP nie je možné obísť ani v prípade, že žalobca nemá na území Slovenskej republiky adresu trvalého pobytu alebo sa tu nezdržuje, keďže § 13 ods. 1 SSP takúto podmienku neupravuje a zároveň v zmysle § 9 ods. 2 SSP je možné postupovať len vtedy, keď miestne príslušný súd nemožno určiť podľa § 10 až 13 SSP.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v konkrétnom prípade možno určiť miestne príslušný súd v zmysle § 13 ods. 1 SSP, a teda nie je dôvod na aplikáciu ustanovenia § 9 ods. 2 SSP. Miestne príslušným súdom bude v tomto prípade krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Miestna príslušnosť

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 162/2015 Z. z. – § 9, § 13 ods. 1

15. K vyčiarknutiu správcu zo zoznamu z dôvodu, že nemal otvorenú kanceláriu počas úradných hodín

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/26/2017 zo dňa 28. 8. 2018

Anotácia:

Sťažovateľ uložil žalovanej sankciu, a to vyčiarknutie zo zoznamu správcov, z dôvodu, že na základe vykonanej kontroly zistil, že kancelária žalobkyne nebola v pracovný deň v obvyklé úradné hodiny prístupná, čím žalobkyňa nespĺnila jednu z podmienok riadneho zriadenia kancelárie. Opakovaný výkon dohľadu jednoznačne potvrdil, že ani po umožnení žalobkyňi zjednať nápravu, táto sa opakovane v kancelárii nenachádzala, a ani nezabezpečila prítomnosť zamestnanca. Proti rozhodnutiu sťažovateľa, podala žalovaná žalobu. Krajský súd žalobe vyhovel a zrušil rozhodnutie sťažovateľa. Sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť. Najvyšší súd kasačnú sťažnosť zamietol.

Právna veta:

Podľa názoru súdu nebolo možné vykladať povinnosti vyplývajúce z § 2 ods. 1 veta prvá vyhlášky MS SR č. 666/2005 Z. z. o kancelárskom poriadku pre správcov (ďalej len „vyhláška č. 666/2005 Z. z.“) tak, že kancelária správcu musí byť v stanovené úradné hodiny otvorená pre verejnosť permanentne, bez možnosti jej uzatvorenia v prípade krátkodobej neprítomnosti správcu, resp. pracovníkov kancelárie správcu. Z protokolov o dohľade nevyplýva, či bola kancelária počas kontroly zatvorená dlhodobo alebo išlo o zatvorenie z dôvodu krátkodobej neprítomnosti žalobkyne (nemala iných zamestnancov v pracovnom pomere), napr. z dôvodu hygienickej prestávky, oneskorenia príchodu z dôvodu plnenia pracovných povinností v súvislosti s činnosťou správcu, neodkladného ošetrenia u lekára. Inštitút správcu je taký inštitút, kedy tento nie je povinný konať okamžite s tým, že v prípade jeho okamžitého nekonania by došlo k spôsobeniu iným osobám závažnej ujmy (na živote, zdraví, majetku), a preto podľa súdu vyžadovať nepretržité otvorenie kancelárie počas úradných hodín nie je namieste. Činnosť správcu je špecifická v tom, že ju nevykonáva výlučne vo svojej zriadenej kancelárii, ale aj v iných priestoroch (objektoch spravovaných subjektov). V súvislosti s výkonom funkcie správcu tento, resp. jeho zamestnanci, príp. poverené osoby vykonávajú úkony aj na iných orgánoch, súdoch a podobne. V takýchto prípadoch správca nemôže byť počas stanovených úradných hodín aj vo svojej kancelárii, ktorej chod by mal však zabezpečiť svojimi zamestnancami tak, aby bola otvorená pre verejnosť aspoň 6 hodín denne. To však neznamená, že kancelária musí byť počas stanovených úradných hodín otvorená nepretržite, bez možnosti jej krátkodobého zatvorenia pri súčasnom uvedení kontaktu na okamžité spojenie sa so správcom, resp. jeho zamestnancami, ktorí by boli v primeranom čase schopní sa na výzvu do kancelárie dostaviť.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Kancelária správcu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 8/2009 Z. z. – § 7 ods. 1
666/2005 Z. z. – § 2 ods. 1